Primorske novice

Država: Slovenija

Stran: 32

Površina: 283 cm^2

24.05.2025

Sobota

1 / 1

Na planinski izlet po Primorski

Posodobljena in razširjena izdaja vodnika po slovenski Istri, Krasu in zamejstvu, ki je delo domačina in odličnega poznavalca območja Milana Vinčeca

Manca Ogrin

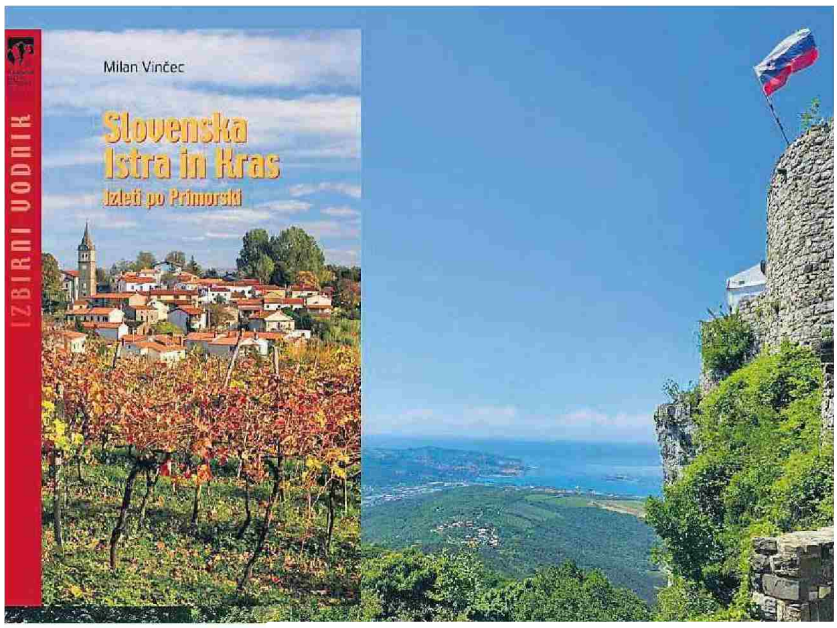

Novi vodnik Slovenska Istra in Kras - Izleti po Primorski; na desni je razgled s Socerba, ene od zadnjih točk Slovenske planinske poti. Foto: Manca Ogrin

Vodnik Slovenska Istra in Kras (izdala ga je Planinska založba) odlikujejo zgoščeni, natančni in slikoviti opisi planinskih poti in izletov s ščepcem zgodovine in kulture - skupno kar 45 izletov po Primorski, začinjenih s pridihom čarobnega. Slovenska Istra in Kras (pokrajini, ki ju opredeljujemo kot Primorska) sta vabljiva cilja, kamor se ljubitelji narave vedno znova radi vrnejo. Razgiban gričevnat svet, prijazno podnebje, zmerna poletja in mile zime vse leto privabljajo številne obiskovalce, izletnike in pohodnike. Vsak letni čas ponudi nekaj novega in zanimivega, vsak obisk je - po besedah avtorja Milana Vinčeca - začinjen s pridihom čarobnega: "Preseneti pokrajina, ki iz koraka v korak spreminja podobo, zdaj s kamni posuta, v naslednjem trenutku se odprejo mehka živo zelena travnata gmajna, gozdnat objem, puste goličave, nizko grmičevje, nazadnje pa presenetijo gozdne jase, postlane s pisanim cvetjem."

Posodobljena in razširjena izdaja vodnika Slovenska Istra in Kras dopolnjuje prvotno Vinčecevo knjižno delo izpred slabega desetletja, ki je prav tako izšlo pri Planinski založbi. Poleg ažuriranih opisov in prenovljene fotografske podobe vodnik vabi tudi na številne nove poti, saj je v novi izdaji 14 ciljev več. Vodnik je namenjen vsem, ki imajo radi lažje in označene planinske poti ter izlete s ščepcem zgodovine in kulture. Pečat mu daje slikovita predstavitev krajev in ljudi, naravne in kulturne dediščine, dodana vrednost so pregledni zemljevidi opisanih poti, bogata fotografska vsebina in QR-kode izhodišč in poti.

Vinčec je v vodniku iz leta 2016 povabil na obisk Šavrinskega hribovja s slikovitimi vasicami, v skrivnostno obrežje obmejne reke Dragonje, na razgledni rob flišnega klifa pri Strunjanu in iz plezalskega Ospa na razgledni Tinjan. Stran od morja je vabila dolga pot okoli Movraške vale, ki jo je mogoče skrajšati z vzponom na Lačno ali ogledom zanimivih spodmolov pri Sočergi. Še daljša je krožna Pot gradov, kulturnozgodovinska in naravoslovna učilnica na prostem. Avtor je povabil še v zamejstvo, do znamenite soteske Glinščice, nadalje čez širne travnate poljane Lipnika, Kavčiča, Goliča in Kojnika ter na tisočmetrski razgledni balkon Slavnik, z njega pa na manj znane vrhove nad Matarskim podoljem, onkraj katerega vabijo rodovitni Brkini. Njihova severna pobočja se spuščajo v dolino reke Reke ter po njenem najožjem delu do Škocjanskih jam in še na Vremščico. Za konec je nanizal nekaj vrhov Tržaško-Komenskega krasa in najvišji vrh Črnih hribov, Trstelj.

Kot navaja urednik novega vodnika Gorazd Gorišek, posodobljena in razširjena izdaja Vinčecevega vodnika po Slovenski Istri in okolici vabi na številne nove poti, na primer na Kettejevo pot med Ilirsko Bistrico in Premom, kjer se je rodil slovenski pesnik, in na razgledno travnato Žbevnico pri južnih sosedih. Čez južni branik doline Glinščice, Mali Kras, vabi do slapu Veli vir in v slikovite istrske vasi. Obiskovalce pričakujeta starodavni naselji Korte in Koštabona, vsaka vas s svojo krožno potjo. Slovenska planinska pot na območje, ki ga predstavlja vodnik, vstopi pod Vremščico, se povzpne na Slavnik, preči do Socerba in se čez Tinjan spusti do morja. Za konec avtor popelje na vrhove onstran slovensko-italijanske meje: na razgledna Volnik in Veliki Medvedjak, Sveti Lenart, kjer stojijo temelji nekdanje cerkvice, ter Grmado, čez katero je v prvi svetovni vojni potekala avstro-ogrska obrambna linija. Nad Tržaškim zalivom vabita Rilkejeva in Napoleonova pot, do Jadranskega morja pa popelje Ribiška pot iz Nabrežine.

> Za vse tiste, ki imajo radi lažje in označene planinske poti

Pri raziskovanju Primorske z novim vodnikom bo dobrodošel tudi zemljevid Planinske zveze Slovenije Slovenska Istra, Kras in okolica v merilu 1:50.000, ki zajema območje med Sečovljami in Žbevnico na jugu, Sabotinom in Lokvami na Trnovski planoti na severu, med Predmejo, Senožečami, Košano in Podgradom na vzhodu ter Sabotinom, Doberdobskim jezerom, Trstom in Sečovljami na zahodu.

"Z vrhov teh skromnih gričev sem zrl v daljavo, pred menoj se je kot na dlani odpiral čudoviti svet slovenske Istre. Pogled sem usmerjal tja, kjer je sonce že božalo gladino morja in v odtenkih žarečega ognja zaključevalo svoj obhod; še zadnjič v slovo, za lahko noč, je poljubilo to čarobno deželo in potonilo na oni svet. To so tisti nepozabni trenutki, ko te slovenska Istra ujame in začara, to so trenutki, ko se zaljubiš v barve in vonje te skrivnostne dežele in ko ti iz dna srca same od sebe privrejo besede: slovenska Istra resda nima mogočnih gora, še hribov, ki bi lahko s ponosom nosili to ime, je le za vzorec, ima pa zato vse polno majhnih vrhov in gričev, kjer se popotnik počuti dobro in kjer najde svoj mir. To so gore istrskega človeka, to so sveti hrami, kjer se popotniku odkrivajo radosti in lepote Istre in ga resnično bogatijo in delajo boljšega," se je svojim vzpetinam poetično poklonil Vinčec.

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!